

Aan: S(B)O-scholen van de SWV-en PO 3104, 3105 en 3106
Van: Tiny Meijers en Doreen Kersemakers
Betreft: Aanpak herbeoordeling s(b)o 2022-2023; vastgesteld door bestuur SWV op 20-6-2022

(Wettelijke) Context

Het is de wettelijke taak van het samenwerkingsverband om de procedure en het beleid met betrekking tot terugplaatsing en herbeoordeling vast te stellen. Het SWV heeft veel vrijheid en ruimte om dit vorm te geven.

Op basis van wet- en regelgeving moeten leerlingen in SBO en SO beschikken over een geldige TLV. Als de einddatum van een TLV van een zittende leerling verstrijkt, is een hernieuwde formele afweging aan de orde. Bij afloop van de TLV vervalt het "verblijfsrecht" van de leerling op de S(B)O-school.

Praktijk van de afgelopen jaren

Generiek is de conclusie gerechtvaardigd dat de herbeoordeling van zittende leerlingen in S(B)O weinig effect heeft op het aantal terugplaatsingen. Korthedshalve wordt verwezen naar de jaarverslagen van het Samenwerkingsverband waaruit blijkt dat het aantal terugplaatsingen marginaal is. Insteek is dat terugplaatsingen het gevolg zijn van het constante toeleidingsproces naar lichtere vormen van ondersteuning; herbeoordeling is slechts het formele moment waarop de TLV afloopt.

Ondersteuningsplan 2019-2023

De lijn zoals beschreven in het ondersteuningsplan luidt als volgt:

Indien en voor zover een gespecialiseerde onderwijsvoorziening in de eigen ondersteuningsstructuur het knooppuntoverleg heeft geïmplementeerd in de schoolinterne planning- en controlcyclus en minimaal twee keer per jaar de doelen in het ontwikkelperspectiefplan zijn geëvalueerd en bijgesteld, geldt dat herbeoordeling een afgeleide is van dit proces. De implementatie van knooppunten in de eigen interne ondersteuningsstructuur vraagt aandacht.

Een toelaatbaarheidsverklaring heeft veelal een tijdelijk karakter. Tijdelijk toelaatbaar betekent dan ook dat er na verloop van de plaatsing - of eerder - een terugplaatsing mogelijk is. Ook het terugplaatsingsproces verloopt via het knooppunt zodat de terugplaatsing - door middel van een warme overdracht met afspraken over de ondersteuning van de leerling - zorgvuldig verloopt. Tijdens het verblijf van de leerling in de gespecialiseerde onderwijsvoorziening, werken de betrokken scholen toe naar passende randvoorwaarden voor terugkeer van de leerling waarvoor dit perspectief reëel is.

Het beleid van het SWV is gericht op bevordering van verplaatsing naar (voorafgaande) lichtere vormen van ondersteuning. Verplaatsing kan tussentijds of bij afloop van een TLV aan de orde zijn, waarbij het knooppunt en Duiden & Doen (OPP) een belangrijke rol spelen.

Een aanpak die erop gericht is om samen zo effectief mogelijk invulling te geven aan de centrale denklijn in het samenwerkingsverband. De focus moet gericht zijn op het realiseren van verantwoorde en haalbare, dus passende plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning. Zorgvuldige trajecten herbeoordeling met een goed evenwicht tussen het realiseren van de beoogde doelstelling en (de omvang van) de inspanningen die we van scholen, ouders en trajectbegeleiders vragen.

Notitie ondersteuningstoewijzing

De procedure herbeoordeling is opgenomen in de notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid (vademecum). Zoals bekend verondersteld, is deze notitie thans onderwerp van actualisering onder een nieuwe naamgeving van Plaatsing en Verplaatsing. De eerste bouwstenen daarvan zijn al gelegd en gedeeld.

De bestaande uitgangspunten zijn onverkort geldig en uitvoerbaar; gelet op de (door)ontwikkelingen zijn we wel onderweg met een aangepaste werkwijze op basis van het vigerende ondersteuningsplan. Deze periode wordt gebruikt om de overstap naar een nieuwe uitvoering te maken. Dat vergt een zorgvuldige aanpak en afstemming met het werkveld.

Daarnaast vergt het tijd van gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen om de nieuwe afspraken in het ondersteuningsplan te implementeren en met elkaar in verbinding te brengen. Afspraken vanuit het nieuwe ondersteuningsplan voor scholen in niveau 5:

- **Interne functie:** extra ondersteuning van hoog niveau
 - waaronder validering van de Schoolondersteuningsprofielen en verdere implementatie van de knooppunten
- **Externe functie** door verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm:
 - collectieve doelgroeparrangementen voor zittende leerlingen in niveau 5
 - versterking van de basisondersteuning door inzet outreachende maatwerkexpertise
- **Schakelfunctie** tussen basis- en extra ondersteuning:
 - toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning
 - collectieve doelgroeparrangementen voor instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKD/KDC/residentieel)

Deze ontwikkeltrajecten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vragen om samenhangende en geïntegreerde uitvoeringstools. Deze periode wordt gebruikt als overgangsperiode om deze geschetste parallelle processen (wederom) in een consistente werkwijze te vertalen voor de duur van de planperiode. De wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan herbeoordelingen wordt gekoppeld aan de verantwoording die besturen aan elkaar afleggen over de resultaten op grond van de opdrachten uit het ondersteuningsplan waaraan besturen zich gecommitteerd hebben.

Pragmatische aanpak

De leerlingen met een aflopende TLV (aflopende TLV per 31-7-2023) zijn in drie groepen te verdelen:

1. (<SLB) De leerlingen waarvoor een kortere looptijd gewenst wordt dan einde schoolloopbaan om reden van:
 - a. Perspectief plaatsing in een lichtere vorm van ondersteuning
 - b. Wens van ouders
 - c. Andere beredeneerde afwijkingen.
2. (=SLB) De leerlingen waarvoor tot einde schoolloopbaan (12 jaar) gespecialiseerde onderwijsondersteuning aangewezen zal zijn binnen dezelfde schoolsoort.
3. (>SLB) De leerlingen waarvoor een TLV gewenst wordt langer dan de schoolloopbaan (ouder dan 12 jaar).

Voor alle groepen wordt de procedure nogmaals verkort, waarbij invulling gegeven wordt aan de rechten van ouders en de nadruk wordt gelegd op het schakelperspectief. Schakelperspectief naar lichtere vormen van ondersteuning en leeftijdsadequaat naar het V(S)O.

Wat dat laatste betreft concreet: in afstemming met het VO koersen op en werken aan adequate doorstroming naar het V(S)O, in de tijd en naar inhoud onder het motto “samen duiden – samen doen – samen door”. Gericht op de algemene aanpak 10-14 en op de individuele leerling. Onderdeel hiervan is ook het streven om daar waar achterstand opgelopen is door (te) late instroom en/of ineffektieve doublures, deze vertraging weg te werken, tenzij.

Door deze vereenvoudigde aanpak ontstaat op scholen tijdswinst om de nadruk te leggen op bovengenoemde opdracht vanuit het nieuwe ondersteuningsplan. Met name vergt het van een aantal S(B)O-organisaties nog inspanning om deze tussentijdse evaluatie en toetsing op realisatie van plaatsingsdoelen een vanzelfsprekend onderdeel te laten zijn in het cyclisch werken.

Praktische Werkwijze

1. Blanco Inventarisatielijst wordt aangeleverd door het SWV, tegelijk met deze leidraad.

2. De S(B)O-school:

- vult **per SWV*** het voor de school bestemde deel van de inventarisatielijst met de leerlingen waarvan de TLV afloopt per 31-7-2023 en waarvoor een herbeoordeling wordt aangevraagd omdat naar de mening van de school en de ouders een voortgezet verblijf op de huidige school aangewezen is. De gegevens in dit overzicht worden 1 op 1 overgenomen in de te verstrekken TLV' s; zorgvuldigheid en juistheid van de gegevens is geboden.
- reikt de ingevulde inventarisatielijst aan bij het betreffende en juiste SWV* **zodra deze compleet is**, doch **uiterlijk op 15 februari 2023**.
- via uploaden op de gebruikelijke manier www.pozuid.nl
- voorzien van één ingevulde en door de directeur van de school ondertekende verklaring. (bijlage)
- bij de aangewezen trajectbegeleider.

** Bij aflopende TLV's is het juiste SWV zichtbaar in het PO-nummer van de aflopende TLV (bijv. PO3104-2021-00...). De herbeoordeling moet altijd worden aangevraagd bij dat SWV, volgens de daar geldende procedure en werkwijze.*

3. Besprekdagen & Steekproef

Vóór 1-4-2023 vindt een besprekingsdag plaats, op locatie tenzij onverhoopt coronamaatregelen dit niet toelaten. Een steekproefsgewijze aanpak met een ontwikkelingsgericht doel: bevorderen van een valide en goed onderbouwd/gedocumenteerd organisch proces van HGW met een "afslag" herbeoordeling zonder extra werk indien de plaatsingsdoelen en/of plaatsing in een lichtere vorm van ondersteuning (nog) niet (tijdig) realiseerbaar zijn gebleken.

Er is dus geen sprake van casusbespreking gericht op het oordeel rond een leerling, maar via de cases een algemene blik op het systeem van HGW van de school binnen de context van de gemaakte afspraken in het samenwerkingsverband.

De datums voor de besprekdagen worden in afstemming tussen SWV-DA-SCHOOL vastgelegd.

Het streven is erop gericht om ruim voor de zomervakantie duidelijkheid en rust te bieden, ook in twijfelgevallen. Bij twijfelgevallen rond het schakelmoment en de schakelmogelijkheden naar het V(S)O is het raadzaam om de ouders te wijzen op tijdige aanmelding bij het VO.

4. Verstrekken TLV

Toegekende TLV 's worden na afloop van de besprekdagen per school gebundeld aan de aanvragende school verzonden, met het verzoek een exemplaar aan de ouders te verstrekken in de reguliere contacten die de scholen met de ouders hebben. Zo kan een en ander toegelicht worden indien nodig en komt de TLV via een natuurlijke route bij de ouders terecht.

Werkwijze bij de steekproef herbeoordeling

1. Doel

Het doel van de steekproef is of de scholen de afgesproken werkwijze voldoende en valide hebben ingebed in hun eigen werkproces en pdca-cyclus. Ligt de focus op realisatie plaatsingsdoelen en schakelen naar lichtere vormen van ondersteuning en op leeftijdsadequate doorstroom naar het VO?

De informatie vanuit de steekproef vormt de basis voor keuzes m.b.t. de aanpak in de komende periode. Voor de leerlingen die niet in de steekproef vallen worden TLV 's afgegeven conform aanvraag, waarbij wel een check op de maximale looptijd tot 12 jaar plaats vindt.

2. Selectie dossiers door TB/DA

Aantal per school: 20%, met een minimum van 2. Bovenverbandelijke scholen: minimaal 1 per SWV.

Met een maximum van 6 per school, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar voorafgaande aanvragen waarin sprake was van mogelijke terugkeer naar een lichtere vorm van ondersteuning en gestreefd wordt naar een spreiding binnen onder-, midden of bovenbouw en/of uit onderstaande groepen:

- (<SLB) Leerlingen waarvoor een kortere looptijd gewenst wordt dan einde schoolloopbaan om reden van:
 - a. Perspectief plaatsing in een lichtere vorm van ondersteuning
 - b. Wens van ouders
 - c. Andere beredeneerde afwijkingen.
- (=SLB) Leerlingen waarvoor tot einde schoolloopbaan (12 jaar) gespecialiseerde onderwijssteuning aangewezen zal zijn binnen hetzelfde schoolsoort.
- (>SLB) Leerlingen waarvoor een TLV gewenst wordt langer dan de schoolloopbaan (ouder dan 12 jaar) en leeftijdsadequate doorstroom naar VO niet gerealiseerd kon worden. Deze groep zal met nadruk aandacht krijgen.

3. Aanreiken dossiers door de school

- Gekozen dossiers in de steekproef worden gecommuniceerd door TB/DA, inclusief de wijze van aanreiken.
- De school zorgt per ommegaande voor het aanreiken van de complete relevante dossiers.
- De school kan vragen en of verzoek tot specifieke bespreekdossiers tot 1 week voorafgaand aan de bespreekdag aandragen.

4. Bespreking en Bevindingen

- Onderligger voor de samen lerende dialoog is een kijkwijzer van bevindingen.
- Per leerling in de steekproef:
 - Vult de school de bevindingen/kijkwijzer in
 - Vullen DA en TB de bevindingen/kijkwijzer in
 - Wordt een eventueel afwijkend oordeel besproken
 - Stellen school en TB/DA in het consentgesprek het exemplaar definitief vast
 - Worden de definitieve exemplaren op naam van de leerling ook ter beschikking gesteld aan de school.
- Per school: een samenvattend overzicht in de vorm van tips en tops opgesteld door TB/DA.

5. Completeren werklijst door TB en DA na afronding van de steekproef

Overzicht aangewezen trajectbegeleider per school / per SWV

SCHOOL	SWV PO3104 (WM)	SWV PO3105 (MTR)	SWV PO3106 (PS)
SBO Mozaïek	Carmen Janssen		
SBO De Blinker	Godelieve de Heij		
SO Xaverius locatie Geleen	Godelieve de Heij		
SO Xaverius locatie Sittard	Carmen Janssen		
SO Parkschool	Carmen Janssen		
SO Adelante	Godelieve de Heij	Lindsay Haas	Lindsay Haas
SO Maasgouw	Godelieve de Heij	Lindsay Haas	Lindsay Haas
SO Buitenhof	Godelieve de Heij	Lindsay Haas	Lindsay Haas
SO Jan Baptist Maastricht		Lindsay Haas	
SBO Talententuin		Lindsay Haas	
SBO Bernardus		Lindsay Haas	
SO Don Bosco		Lindsay Haas	
SO Talententuin		Lindsay Haas	
SBO Arcadia			Lindsay Haas
SBO Boemerang			Lindsay Haas
SBO Griffel			Lindsay Haas
SBO Wissel			Lindsay Haas
SO Jan Baptist Kerkrade			Lindsay Haas
SO De Pylar			Lindsay Haas
SO Catharina			Lindsay Haas